

ÖZET

VİDEO-DURUMLARDA YANSIMA NOKTALARININ VE TARTIŞMA GRUPLARINDA ÖĞRETMEN KATILIMININ ÖĞRETMEN ADAYLARININ YANSITICI DÜŞÜNME BECERİLERİNE ETKİSİ

Özçınar, Hüseyin

Doktora Tezi, Eğitim Teknolojisi Programı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Deniz Deryakulu

Temmuz, 2009, 123 sayfa

Bu araştırma, video-durumların uzman yorumlarıyla zenginleştirilmesinin ve video-durumların tartışılması için oluşturulan çevrimiçi tartışma gruplarında öğretmen adayları ile öğretmenlerin birlikte bulunmalarının, öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünme düzeylerine etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Araştırma, 2x2 faktöryel desende yürütülmüştür. Bu desende bağımlı değişkenler üzerinde etkisi incelenen 2 faktör bulunmaktadır. Çalışma Ankara Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü III. sınıfında öğrenim gören toplam 74 öğrenci üzerinde yürütülmüştür. Araştırmanın bağımsız değişkenleri, video-durumlara yansımaya noktaları eklenmesi ve tartışma gruplarında öğretmen katılımından oluşmaktadır. Araştırmanın bağımlı değişkeni ise, yansıtıcı düşünme düzeyidir. Ayrıca yansıtıcı düşünme düzeyinin, öğrencilerin epistemolojik inançlarına ve düşünme gereksinimine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığı da araştırma kapsamında ele alınmıştır.

Araştırmanın bağımlı değişkenini oluşturan yansıtıcı düşünme düzeyi, deneysel işlemlerde kullanılan çevrimiçi tartışma ortamının veri tabanına kayıt

edilen tartişmaların içerik özümlemesi ile elde edilmiştir. Araştırmada elde edilen veriler, iki faktörlü ANOVA ve Mann-Whitney U testi ile incelenmiştir. İçerik çözümlemesini yapan iki kodlayıcı arasındaki tutarlık ise Cohen'in kappa istatistiği ile incelenmiştir.

Araştırmanın ortaya koyduğu sonuçlara göre, video-durumlara yansıma noktaları eklenmesi, yansıtıcı düşünme düzeyini anlamlı olarak arttırmış, evrimii tartişma gruplarındaki öğretmen katılımı ise, yansıtıcı düşünme düzeyi üzerinde anlamlı etki yaratmamıştır. Ayrıca, yansıtıcı düşünme ile epistemolojik inançlar arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Çevrimiçi tartişma gruplarında öğretmen katılımının olmadığı C ve D gruplarında düşünme gereksinimi ile yansıtıcı düşünme arasında anlamlı bir ilişki olduğu görölmüştür. Öte yandan, evrimii tartişma gruplarına öğretmenlerin de katıldığı A ve B guruplarında düşünme gereksinimi ile yansıtıcı düşünme arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Anahtar sözcükler: Duruma-dayalı öğretim, yansıtıcı düşünme, yansıma noktaları, video durumlar, epistemolojik inançlar, düşünme gereksinimi, durum tartişmaları